

DATO: 26.03.2024

Sagsnr.2023-2418

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over [indklagede], [by].

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede], som repræsenterede ham under en naboretlig sag, har tilsidesat god advokatskik ved at anke sagen med påstande, som rettelig henhørte under Ankestyrelsen og ikke kunne behandles for landsretten, ved at undlade at nedlægge protest mod modpartens bilag, som blev fremlagt få dage før hovedforhandlingen i landsretten, ved at ændre påstande efter syn og skøn, ved kort tid før hovedforhandlingen i ankesagen at meddele, at han ikke selv kunne hovedforhandle sagen og ved i stedet at presse et forlig i gennem.

[Klager] har endvidere klaget over [indklagede]s salær på 352.720,13 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 16. august 2023.

Sagsfremstilling:

[Indklagede] repræsenterede [klager] under en retssag mod [kommune]. Sagen vedrørte bl.a., at en restaurant, som var nabo til [klager]s sommerhus, efter [klager]s opfattelse støjede for meget og derved tilsidesatte en miljøtilladelse fra

2008. Endvidere var det [klager]s synspunkt bl.a., at denne tilladelse var fejlbehæftet, idet den ikke var blevet ændret efter, at restauranten blev ombygget i 2012. Det fremgår af sagen, at der i 2008 også var udarbejdet en støjrapport af [selskab A].

[Klager] blev oprindeligt repræsenteret af [advokat A], som senere overdrog sagen til [indklagede] som følge af sygdom.

Det fremgår af sagen, at kommunen den 22. august 2016 besluttede at afslutte en klagesag om støj fra restauranten, som [klager] havde indledt. Afgørelsen er ikke fremlagt for Advokatnævnet.

I brev af 10. august 2017 til [klager] bekræftede [advokat A], at han ville påtage sig sagen og vedhæftede ordrebekræftelse af 7. august 2017, hvoraf fremgik bl.a., at han ville bistå med at vurdere muligheden for at anlægge sag mod kommunen, og at salæret ville blive opkrævet med udgangspunkt i medgået tid til en timesats på 2.500 kr. inkl. moms.

Det fremgår af sagen, at [klager]s retshjælpsforsikring meddelte dækningstilsagn den 13. december 2017, og at dækningsmaksimum udgjorde 125.000 kr.

Den 7. januar 2019 udtog [advokat A] stævning mod kommunen ved [byretten]. Stævningen og de øvrige processkrifter i byretssagen er ikke fremlagt for Advokatnævnet.

Straks efter hovedforhandlingen tilkendegav retten, at kommunen ville blive frifundet, og [klager] udbad sig betænkningstid i forhold til, om han ville modtage dom i sagen.

Ved faktura af 30. september 2020 opkrævede [indklagede] 127.720,13 kr. inkl. moms hos [klager] for sagens behandling, hvoraf 125.000 kr. inkl. moms udgjorde salær. Hertil kom transporttid af 2 timer og 10 minutter á kr. 880 pr. time, i alt 2.310

kr. inkl. moms, og befordring på 167,4 km á 1,96 kr., i alt 410,13 kr.

Den 17. og 19. oktober 2020 pågik e-mailkorrespondance mellem [indklagede] og [klager], som spurgte, om det var muligt ved dom at opnå rettens stillingtagen til bl.a., om restauranten efter ombygning efterlevede støjgrænserne, og om restauranten uberettiget havde inddraget privat fællesvej og parkeringsområde. [Indklagede] svarede bl.a., at retten alene ville forholde sig til det sagte under hovedforhandlingen, og at de efter vidneforklaringerne næppe kunne vinde en ankesag, idet der kunne forekomme støj, der var for høj, uden at denne kunne lastes kommunen. Endvidere skrev [indklagede] bl.a.:

"I min overvejelse herom, lægger jeg også vægt på de omkostninger der er forbundet med en anke er betydelige.

Nu er jeg opmærksom på, at omkostningerne vil være i et for dig absolut overkommeligt niveau.

Det forholder sig også sådan, at mit arbejde består i at føre sager, men mit råd til dig, er ikke at anke. Jeg synes derfor, vi skal holde fast i det, vi drøftede efter retsmødet, nemlig, at sagen ikke skal længere."

[Klager] svarede bl.a., at sagen ikke skulle ankes, men at [indklagede] skulle bede retten om dom.

Det fremgår af [byretten]s dom af 25. november 2020, at [advokat A] havde nedlagt i alt seks påstande, herunder at kommunen skulle tilpligtes at indhente et tillæg til støjrapporten fra 2008, subsidiært at påbyde restauranten dette. Endvidere var der nedlagt påstande om, at kommunen skulle tilpligtes at give restauranten påbud om, at støjen fra parkeringspladsen, den private fællesvej og udeservering overholdt de maksimale støjgrænser, at kommunen skulle tilpligtes at pålægge restauranten at opsætte støjhegn på en handicaprampe, rundt om en affaldsplads og omkring dele af en terrasse samt at fjerne en rampe. Retten fandt bl.a., at det ikke var angivet på hvilket grundlag, kommunen skulle kunne pålægges disse handlinger, at det ikke

var bevist, at støjrapporten fra 2008 var mangelfuld, eller at støjgrænserne var overskredet, og derfor havde kommunen ikke hjemmel til at påbyde opsætning af støjhegn. Endvidere fandt retten bl.a., at kommunen på berettiget vis havde vurderet, at støjen fra udeserveringen blev skærmet af bygningen, at der ikke var hjemmel til at pålægge en lodsejer at fjerne bygningsdele placeret på en del af en vej, hvis denne fortsat var farbar og i forsvarlig, god stand, eller at tilsidesætte kommunens skøn i denne forbindelse. Herefter blev kommunen frifundet, og [klager] blev pålagt at betale sagsomkostninger på 50.000 kr. til kommunen.

Ved e-mail af 4. december 2020 bad [klager] [indklagede] om at ringe og skrev bl.a., at han havde bedt en sagkyndig gennemgå [selskab A] og kommunens beregninger, og han spurgte ind til ankefristen.

I e-mail af 22. december 2020 til [indklagede] skrev [klager], at dommen skulle ankes til [landsretten]. [Klager] bemærkede, at han havde modtaget det fulde beregningsgrundlag, og at kommunens støjberegninger var dokumenterbart forkerte. [Indklagede] har oplyst, at han ikke i denne forbindelse modtog beregningerne.

Herefter ankede [indklagede] sagen til [landsretten]. Ankestævningen er ikke fremlagt for Advokatnævnet.

Ved brev af 27. december 2020 til forsikringsselskabet anførte [indklagede] bl.a., at sagens omkostninger udgjorde 1.000 kr. til stævnings- og berammelsesgebyr, sagsomkostninger på 50.000 kr. til kommunen og at hans eget tilgodehavende udgjorde 127.720,13 inkl. moms. Samtidig bemærkede han, at der til sagens behandling var medgået 90 timer, og at hans salær blev opkrævet for bistand til bl.a. indledende møder og drøftelser med [klager], undersøgelser af juridiske forhold og gennemgang af bilag, journalisering, udarbejdelse af stævning og efterfølgende processkrifter, gennemgang af kommunens processkrifter, udfærdigelse af påstandsdokument og ekstrakt, forberedelse af sagen til hovedforhandling og gennemførelse heraf. Herefter opgjorde [indklagede] sagens omkostninger til i alt 178.720,13 kr. og anførte, at retshjælpsforsikringen dækkede den største del af beløbet, og at resten ville blive opkrævet hos [klager].

I brev af 21. januar 2021 til [indklagede] skrev forsikringsselskabet bl.a., at sagens karakter, omfang og resultat samt landsretspræsidenternes vejledende salærtakster for sagstypen alene kunne berettige til et salær på 65.000 kr. inkl. moms. Endvidere tilkendegav forsikringsselskabet, at der ville blive udbetalt 1.000 kr. for rets- og berammelsesudgifter, 50.000 kr. for idømte sagsomkostninger, i alt 116.000 kr., hvoraf der blev fratrullet en selvrisko på 10 % svarende til 11.600 kr., således at 104.400 kr. blev udbetalt.

Det fremgår af sagen, at forsikringsselskabet den 26. marts 2021 besluttede at hæve [indklagede]s salær til 75.000 kr. inkl. moms.

Af [landsretten]s retsbog af 8. april 2021 fremgår, at landsretten besluttede, at [klager] ikke skulle tillades at fremlægge en støjmåling foretaget af en sagkyndig, som efter sagens anlæg var ensidigt indhentet, og at den sagkyndige ikke kunne føres som vidne under hovedforhandlingen.

Ved faktura af 15. juli 2021 opkrævede [indklagede] et aconto salær på 62.500 kr. inkl. moms og retsafgift på 750 kr. for ankesagens førelse, i alt 63.250 kr., hos [klager].

I brev af 15. juli 2021 til [klager] oplyste [indklagede] sagens udgiftsposter, herunder henholdsvis fakturaer på 127.720,13 kr. inkl. moms og 63.250 kr. inkl. moms samt stævningsgebyr på 500 kr. betalt den 7. januar 2019. Endvidere opkrævede han en selvrisko på 11.600 kr., i alt 203.070,13 kr. Efter betaling af tilkendte sagsomkostninger til modparten var der 75.000 kr. tilbage af forsikringsdækningen, således at [klager] skulle betale i alt 128.070,13 kr. inkl. moms til [indklagede]. Endvidere skrev [indklagede] bl.a.:

"Jeg har forespurgt forsikringsselskabet, om du er dækket med 125.000 kr. ved sagen i [byretten] og med andre 125.000 kr. ved sagens foretagelse i Landsretten.

Det forholder sig sådan, at de 125.000 kr., som [forsikringsselskabet] betaler i retshjælpsdækning vedrører begge sager.

Ved en gennemgang af sagen ses, at din retshjælpsforsikring er anvendt fuldt ud.

[...]

Sagens øvrige omkostninger, herunder omkostninger til syns- og skønsforretning samt til sagens førelse er således for din egen regning, helt og aldeles, da du ikke længere har nogen retshjælp fra forsikringsselskabet.

Jeg har i øvrigt uploadet syns- og skønstema samt forslag til syns- og skønsmand og er i dialog med modpartens advokat herom."

Det fremgår af sagen, at [klager] i ankereplikken frafaldt sine hidtidige seks påstande og i stedet nedlagde en ny principal og subsidiær påstand. Endvidere fremgår det af sagen, at der den 9. maj 2022 blev afgivet skønsrapport, og at der efterfølgende blev stillet supplerende spørgsmål til skønsmanden. Ankereplikken, skønsrapporten og den supplerende skønsrapport er ikke fremlagt for Advokatnævnet.

Den 31. maj 2022 indgav [indklagede] afsluttende processkrift til landsretten med supplerende bemærkninger og korrigeret påstand om, at kommunen skulle anerkende, at afgørelsen af 22. august 2016 var ugyldig, og at sagen skulle hjemvises til fornyet behandling. Ved sagens afgørelse skulle kommunen anerkende, at de fastsatte støjgrænseværdier ved et påbud af 17. januar 2013 ikke var overholdt, og at støjrapporten fra 2008 ikke længere var aktuel for støjforholdene i og omkring restauranten. [Indklagede] har oplyst, at påstanden blev ændret på baggrund af den supplerende skønserklæring, og at sagen herved atter blev omfattet af retshjælpsdækning, idet dækningsmaksimum blev forhøjet til 175.000 kr., når sagen vedrørte et forhold fra 2016. Betingelserne for retshjælpsforsikringen er ikke fremlagt for Advokatnævnet.

I e-mail af 7. juni 2022 til [indklagede] spurgte [klager], om påstandene for landsretten var de samme som de nedlagte for byretten. Henvendelsen ses ikke besvaret.

Den 16. og 23. juni 2022 pågik e-mailkorrespondance mellem [klager] og [indklagede]s sekretær, som med henvisning til breve fra [indklagede] og forsikringsselskabet skrev, at dækningssummen var på 125.000 kr. for sagens behandling ved by- og landsretten, hvorfor han selv hæftede for de forfaldne fakturaer. [Klager] svarede bl.a.:

"Jeg har betalt de to regninger, det er utroligt jeg skal blive ved med at gentage at når sagen drejer sig om forhold efter 2013, så dækker [forsikringsselskabet] 50.000 kr. mere, så det er aftalt utallige gange med jer, at I skal skrive til dem, da i kun har oplyst dem om, det drejer sig om forhold frem til 2013.

Kan I bekræfte, at I skriver det den her gang, og I kan henvise til ændret påstand I lige har sendt til retten, som jeg vedhæfter igen, der dokumenter at forholdene har været frem til 2016, og stadig er der i dag."

Sekretæren svarede, at hun havde sendt fakturaerne til forsikringsselskabet, og at hun ville vende tilbage, når der var nyt. Herefter skrev [klager] bl.a., at der efter hans opfattelse, også var 12.500 kr. tilbage af forsikringsdækningen.

[Indklagede] har oplyst, at sagen den 23. juni 2022 blev berammet til hovedforhandling den 21. december 2022, hvilken han var forhindret i at deltage i. Ved meddelelse af 30. juni 2022 anmodede han derfor landsretten om omberømmelse. Ved brev af 19. august 2022 til sagens parter indkaldte landsretten til hovedforhandling i sagen den 4. januar 2023. [Indklagede] har oplyst, at han heller ikke havde mulighed for at deltage på denne dato, og landsretten var ikke indstillet på at omberamme igen, og derfor blev sagen overdraget til hans kollega, [advokat B].

Det fremgår af sagen, at [selskab B] i november 2022 foretog beregninger af det eksterne støjbidrag fra restauranten baseret på [selskab A]'s måling af støj fra 2008.

Den 7. december 2022 indgav kommunen processkrift A med nye bilag, som ikke er fremlagt for Advokatnævnet. [Indklagede] har fremlagt [advokat B]'s udkast til

processkrift 1. [Indklagede] har oplyst, at dette ikke blev indgivet som følge af parternes forligsdrøftelser, og at [klager] under drøftelserne fremsatte adskillige ændringsforslag til forligsteksten, herunder indførelse af forpligtelser og indrømmelser, som kommunen ikke kunne imødekomme, idet disse vedrørte forhold og byrder, som retten ikke havde kompetence til at træffe afgørelse om, og som kommunen følgelig ikke havde incitament til at pålægge sig selv.

Ved e-mail af 23. december 2022 til [klager] anførte [advokat B] bl.a.:

"Vi må lige alvorligt drøfte, om du er indstillet på at finde en forligsmæssig løsning.

Mange af de ting, du ønsker kommunen skal anerkende i forbindelse med dette forlig, er ting kommunen ikke kan/vil erkende - og som vi heller ikke får rettens afgørelse på d. 4. januar, da det ligger uden for rettens kompetence at træffe den afgørelse i denne sag.

Jeg forstår godt dit synspunkt vedr. prisen, men vi må også have en forståelse for, at kommunen ikke bøjer sig for dine argumenter, og at vi kun får kommunen til at bøje sig, hvis den bliver tvunget til det. Det er Ankestyrelsen, som kan tvinge kommunen til det."

Ved retsforlig af 27. december 2022 forpligtede kommunen sig til at rekvirere en ny rapport om støj fra restauranten, som skulle sendes i høring hos [klager], og at betale op til 25.000 kr. ekskl. moms for rapporten. Parterne overlod det til landsretten at træffe afgørelse om sagsomkostninger i ankesagen på baggrund af parternes procesindlæg herom.

Ved kendelse af 25. januar 2023 udtalte landsretten bl.a., at [klager] i ankereplikken og senere i sit afsluttende processkrift havde nedlagt en ny principal påstand, som ikke var anerkendt af kommunen i forliget. Herefter fandt landsretten, at han måtte anses for den tabende part og pålagde ham at betale i alt 50.000 kr. i sagsomkostninger til kommunen, hvoraf 33.125 kr. udgjorde kommunens udgift til syn og skøn.

I brev af 4. maj 2023 til forsikringsselskabet anførte [indklagede] bl.a., at sagen havde været særdeles kompleks, krævet et stort tidsforbrug og indsigt i både kommuneplaner, forvaltningsloven og andre komplekse lov- og praksisregulerede retsområder, ligesom sagen havde en væsentlig økonomisk betydning for værdien af [klager]s ejendom. Han bemærkede, at kommunen netop før hovedforhandlingen i landsretten havde fremlagt en ny støjrapport, som viste, at der ikke var støjproblemer på ejendommen, men at den tidligere støjrapport var mangelfuld. Derudover skrev han, at der var afholdt retsafgift på 750 kr., udgift på 1.895 kr. inkl. moms til [selskab C], 79.903 kr. inkl. moms for første syn og skøn og 20.625 kr. inkl. moms for supplerende syn og skøn samt omkostninger på 50.000 kr. tilkendt modparten. Yderligere anførte han bl.a., at der til ankesagen var medgået mere end 90 advokattimer, og indstillede, at forsikringsselskabet godkendte et salær på 180.000 kr. ekskl. moms, 225.000 kr. inkl. moms. Han bemærkede, at der indtil videre var udbetalt i alt 125.000 kr. inkl. moms.

Ved e-mail af 23. februar 2024 til [klager] fremsendte forsikringsselskabet dets egen og [indklagede]s kontors opgørelse af sagen, og anførte bl.a., at forsikringsselskabet ikke havde modtaget den faktura, som [indklagede] henviste til i sin opgørelse.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

[Klager] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at anke en sag med påstande, som rettelig henhørte under Ankestyrelsen og ikke kunne behandles for landsretten, ved at undlade at nedlægge protest mod modpartens bilag, som blev fremlagt få dage før hovedforhandlingen i landsretten, ved at ændre påstande efter syn og skøn, ved kort tid før hovedforhandlingen i ankesagen at meddele, at han ikke selv kunne hovedforhandle sagen og ved i stedet at presse et forlig i gennem.

[Klager] har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at det fremgår af byrettens dom, at sagen ikke var egnet til behandling for retten, og derfor burde [indklagede] ikke have anket sagen til landsretten. Det er gjort gældende, at [indklagede] uden

forudgående drøftelse og aftale med [klager] ændrede de nedlagte påstande til blot at omfatte én påstand, og dette medførte også, at det gennemførte syn og skøn var uden værdi. Sagen blev netop anket, fordi han havde rekvireret en støjberegning fra en certificeret virksomhed, men denne blev afvist som ensidigt indhentet, selvom den dokumenterede, at kommunens beregninger var forkerte.

Det er gjort gældende, at [indklagede] burde have protesteret mod, at modparten efter forberedelsens afslutning fremlagde en eksternt udarbejdet rapport om støj kort før hovedforhandlingen i ankesagen den 4. januar 2023. Det er gjort gældende, at det ikke var muligt at kontrollere rapportens indhold, fordi den blev fremlagt uden beregningsgrundlag.

Endvidere har [klager] gjort gældende bl.a., at [indklagede] eller en advokatkollega burde have sat sig tilstrækkelig grundigt ind i sagen til at føre den for landsretten. Det er gjort gældende, at [indklagede] med for kort varsel før hovedforhandlingen meddelte, at han ikke kunne møde i landsretten, og derfor blev sagen i december 2022 overdraget til [advokat B], som erkendte, at sagen ikke var egnet til at blive ført for landsretten. Derfor pressede [advokat B] på for et forlig, og dette var mangelfuldt udformet og medførte et dårligt resultat.

Salærklagen

[Klager] har påstået, at [indklagede]s salær skal bortfalde og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at [indklagede] og hans kontors bistand var uden reel værdi.

[Klager] har gjort gældende bl.a., at sagen rettelig henhørte under Ankestyrelsen og aldrig burde være blevet ført for by- og landsretten. [Indklagede] burde have indset, at anken og rekvisitionen af syn og skøn var uden værdi for sagen, ligesom der blev indgået et forlig uden egentlig værdi for sagen. Endvidere var [indklagede] vanskelig at komme i kontakt med under sagsforløbet, og når det endelig lykkedes, havde han ikke sat sig ind i sagen. Derudover meddelte [indklagede] netop før hovedforhandlingen i ankesagen, at han ikke ville forestå denne og overdrog sagen til en advokatkollega.

Det er også gjort gældende, at [klager] som følge af [indklagede]s håndtering af

sagen ved landsretten blev pålagt at betale advokatomkostninger til modparten og at afholde dennes udgifter til syn og skøn. [Klager] har gjort gældende, at [indklagede] skal betale sagens omkostninger for landsretten på 132.548,70 kr., og at han skal have tilbagebetalt beløbet på 63.250 kr. for sagens førelse ved landsretten.

Endvidere har [klager] anført, at hans forsikringsselskab gennem flere måneder forgæves har forsøgt at få [indklagede] og hans kontor til at bringe klarhed over sagsomkostningerne, men at forsikringsselskabet ikke har modtaget svar på e-mails og telefonopkald. På den baggrund har hans forsikringsselskab opfordret ham til at indgive klage til Advokatnævnet. Endvidere er det anført, at [klager] under sagen forløb adskillige gange har forsøgt at få [indklagede] og hans kontor til at søge om retshjælpsdækning på de rette vilkår.

Indklagede:

Adfærdsklagen

[Indklagede] har påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at [klager] anmodede om byrettens dom, og at det ikke var muligt for ham forud for anken at tage stilling til, om påstande og anbringender skulle ændres, idet [klager] først på dagen for ankefristen ombestemte sig og tilkendegav, at sagen alligevel skulle ankes.

Endvidere har [indklagede] gjort gældende, at det ikke havde haft nævneværdig betydning, om han havde protesteret mod modpartens processkrift af 7. december 2022 med bilag, idet dette blev fremlagt inden forberedelsens afslutning, og idet sagen blev forligt, var der ikke anledning til at indgive yderligere processkrift til landsretten.

[Indklagede] har også gjort gældende, at det var nødvendigt at rekvirere en erklæring fra en af retten udpeget støjekspert, hvis det skulle være muligt at opnå et andet resultat af sagen for landsretten, idet landsretten afviste den af [klager] indhentede støjrapport forud for anken. Det er gjort gældende, at det netop var indholdet af den nye rapport, som gjorde det nødvendigt at ændre de nedlagte påstande.

Derudover har [indklagede] gjort gældende, at [klager] ikke protesterede mod advokatskiftet, at [advokat B] i øvrigt var ganske bekendt med sagen, og at han havde de fornødne kompetencer til at føre den. [Klager] og [advokat B] havde også omfattende korrespondance om sagen i december 2022 og frem til forlig. [Klager] blev opfordret til at indgå forliget, fordi kommunen heri forpligtede sig til at foretage nye støjmålinger og at betale en del af sagsomkostningerne forbundet hermed. Det er korrekt, at [advokat B] oplyste [klager] om, at landsretten ikke havde kompetence til at træffe afgørelse om nogle af hans krav, idet disse vedrørte kommunens udøvelse af sin myndighedsforpligtelse, og at disse forhold rettelig henhørte under Ankestyrelsen. Det er bestridt, at sagens førelse var formålsløs.

-

Salærklagen

[Indklagede] har principalt påstået afvisning, subsidiært godkendelse af salæret.

Til støtte for afvisningspåstanden har [indklagede] særligt gjort gældende, at der fortsat pågår dialog med forsikringsselskabet, idet dækningsmaksimum er overskredet, men forsikringsselskabet skal alligevel acceptere det samlede salær, og derfor er salærkravet ikke afgjort. Endvidere har hans kontor ikke foretaget inddrivelsesbestræbelser over for [klager], idet der ikke er opnået enighed med forsikringsselskabet.

Til støtte for påstanden om godkendelse af salæret har [indklagede] gjort gældende, at sagen har været ganske ressourcekrævende. [Klager] har sendt mere end 250 e-mails til hans kontor, og der er registreret mere end 25 timers telefontid på sagens kontokort, selvom det ikke er alle telefonsamtaler, som er blevet registreret, hvorfor den telefoniske kontakt formentlig var væsentligt mere omfangsrig.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik, herunder skal en advokat, der påtager sig at bistå en klient, varetage klientens interesser grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klientens tarv tilsiger.

Advokatnævnet finder, at det ikke er godtgjort, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved behandlingen af sagen. Nævnet har herved lagt vægt på bl.a., at [indklagede] ikke ses at have nedlagt påstande, som ikke kunne behandles af [landsretten], ligesom han ikke ses at have haft særlig anledning til at protestere mod bilag fremlagt af kommunen. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte [indklagede]s forklaring om, at det gennemførte syn og skøn nødvendiggjorde en ændring af påstandene, ligesom det fremgår af sagen, at [klager] ønskede retshjælpsdækningen forhøjet med 50.000 kr. ved en ændring af påstande, således at de vedrørte forhold efter 2013. Derudover har Advokatnævnet lagt vægt på, at [indklagede] ikke ses at have insisteret på forligsdrøftelser eller at være udtrådt af sagen på en sådan måde og under sådanne omstændigheder, at [klager] blev hindret i rettidigt og uden skadevirkning at søge anden juridisk bistand, idet sagen blev overdraget til hans kollega, [advokat B].

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede].

-

Salærklagen

Indledningsvis bemærkes, at klagen over [indklagede]s salær efter Advokatnævnets opfattelse kan behandles, uagtet at retshjælpsforsikringen ikke har taget stilling til [indklagede]s salærindstilling. Nævnet har herved lagt vægt på, at [indklagede]s opgørelse af 4. maj 2023 til retshjælpsforsikringsselskabet må betragtes som en slutfregning.

-

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Skal en advokats vederlag udredes foreløbigt eller endeligt af et forsikringsselskab, skal advokaten, når denne påtager sig opgaven, på en klar og entydig måde orientere sin klient om principperne for fastsættelse af vederlaget og om konsekvenserne for klienten, herunder om dækningsmaksimum, selvrisikobeløb samt risikoen for egenbetaling. Såfremt det under arbejdet med en sag konstateres, at dækningsmaksimum er ved at være nået, og at risikoen for egenbetaling dermed aktualiseres, påhviler det tillige advokaten at varsle klienten herom.

Det fremgår af sagen, at [klager]s retshjælpsforsikring meddelte dækningstilsagn til sagen den 13. december 2017.

Som sagen foreligger, finder Advokatnævnet, at [indklagede] og hans kontor ikke afgav den nødvendige orientering om principperne for fastsættelse af vederlaget, idet [klager] ikke senest i umiddelbar forbindelse med det modtagne dækningstilsagn blev oplyst om dækningsmaksimum, risikoen for egenbetaling og selvrisikoen på 10 %.

Endvidere finder Advokatnævnet, at [indklagede] ved e-mail af 19. oktober 2020 bibragte [klager] en forventning om, at hans omkostninger ved at føre en ankesag ville være på et absolut overkommeligt niveau. Det var først i brev af 15. juli 2021 – hvilket var knap syv måneder efter sagens anke – til [klager], at [indklagede] meddelte, at retshjælpsdækningen var opbrugt, og at [klager] selv skulle afholde samtlige øvrige omkostninger, idet forsikringsselskabet på [indklagede]s forespørgsel havde oplyst, at dækningen på 125.000 kr. omfattede sagens behandling for begge instanser og ikke udgjorde dækningssummen for hver instans.

Herefter og henset til de forventninger om retshjælpsdækning til sagens anke, som

[indklagede] havde bibragt [klager], finder Advokatnævnet, at [indklagede] ikke er berettiget til at opkræve salær hos [klager] for ankesagens behandling eller at opkræve selvriskoen på 11.600 kr. inkl. moms. Endvidere finder nævnet, at betalingen af stævningsgebyr og retsafgift på i alt 1.000 kr. for sagens behandling ved [byretten], retsafgiften til [landsretten] på 750 kr. og de af [byretten] tilkendte sagsomkostninger på 50.000 kr. til kommunen skal rummes i den oprindelige forsikringsdækning på 125.000 kr., hvorved der tilbagestår 73.250 kr. inkl. moms til dækning af [indklagede] og hans kontors salær.

Det opkrævede salær på 352.720,13 kr. inkl. moms kan på denne baggrund ikke anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og Advokatnævnet nedsætter på denne baggrund i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, det samlede salær til 73.250 kr. inkl. moms, således at [indklagede] og hans kontor ikke er berettiget til at opkræve salær direkte hos [klager], og således at [klager]s forsikringsselskabs eventuelle forhøjelse af dækningsmaksimum med 50.000 kr. allokeres til betaling af ankesagens øvrige sagsomkostninger.

Advokatnævnet pålægger [indklagede] at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til [klager] inden 4 uger. Ud over salæret skal [indklagede] betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 %. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor [indklagede] modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor [indklagede] betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] frifindes.

[Indklagede]s salær nedsættes til 73.250 kr. inkl. moms.

På nævnets vegne

Mogens Heinsen